

saa kapitalsvagt Land som Danmark vilde gennemføre en saadan Foranstaltning som, at Pengeinstitutterne skulde lade store Dele af deres Kapitaler ligge hen i Kontanter uden at faa Renter af dem, og man tilføjer, at dette er slem, thi disse Penge kunde Landbruget, Industrien og hele Næringslivet arbejde med. Men der er dertil at svare, at det er ikke det, man forlanger; man forlanger blot, at de Penge, Privatmand ikke ønsker at anbringe fast i Landbrug, Industri, Handelsforetagender og derfor indsætter paa Folio, paa Anfordring eller med kortest mulig Opsigelse, ikke gaar videre til Landbruget og Industrien for at sættes fast. Og naar der nu har været talt saa meget om at bringe Indlaansrenten ned, saa er det klart, at den mest effektive Maade, hvorpaa dette kunde ske, var netop ved at bringe Bankerne ind paa at have en betydelig større Del af deres Midler liggende i Kontanter eller i Anvisninger paa Nationalbanken eller staaende paa Folio i Nationalbanken. Det vilde udøve et saadant varigt Tryk paa Indlaansrenten, fordi Bankerne ikke vilde være i Stand til at give saa høj Rente paa det samlede Indlaan, at det derigennem indirekte vilde komme det laantagende Erhvervsliv til gode, men mange Kapitaler vilde saa direkte vende sig til Industrien og finde sig i at gøres fast mod højere Renter. Selv om i en Overgangstid Kapitaltilbudet blev noget mindre, vilde der endelig skabes den indirekte Fordel, at Erhvervslivet ikke udsattes for Katastrofer, hvor man pludselig staar overfor Opsigelser, saaledes som ved Marokkokrisen i Tyskland i 1911.

Man kan nu sige: hvad vedkommer det egentlig os, har vi haft noget tilsvarende? Hertil svarer jeg: vi har oplevet det herhjemme, at vi i 1908 stod saaledes, at blot fordi en enkelt Bank standsede, geraadede hele Landet i en slem Pengekrise. Det kostede Staten mange Penge, den maatte gribe ind paa ekstraordinær Maade, og hvad der maaske er det værste af det hele, er, at i mange, mange Aar har dansk Næringsliv lidt under det Tryk, som Afviklingskassens Eksistens har skabt, saa vi kender ogsaa den Sag herhjemme, vi har ogsaa lidt under Følgerne af Bankers Illikviditet.

Lad mig saa endelig til sidst tale om en Krig. Man vil naturligvis straks sige: Danmark skal ikke indlade sig paa Krig, lad os bare lade være at tale om saadant noget, det er hen i Vind og Vejr. For det første er vi ikke altid Herre derover,

og for det andet behøver det i denne Sammenhæng farlige Tilfælde aldeles ikke at indtræde, fordi Danmark er i Krig. Det er saamænd mere end tilstrækkeligt, hvis hele den øvrige Verden omkring os fører Krig, saaledes at Danmark ikke vil kunne opnaa Laan i nævneværdigt Omfang i Udlandet. Saa vil man sige, at vi er jammerligt stillede, saa har vi paa ingen som helst Maade et krigsberedt Bankvæsen. Jeg mener, det er rigtigt, som det er blevet sagt, at et sundt Kreditvæsen egentlig altid skulde være krigsberedt. Et krigsberedt Kreditvæsen er det eneste, som virkelig kan kaldes sundt i Ordets egentlige Forstand.

Nu ligger Sagen imidlertid saaledes, at hvis man med unænsom Haand griber ind i disse Forhold, hvis man pludselig vedtager en Bestemmelse om, at man i Løbet af faa Aar skal naa til, at $\frac{1}{7}$ af Bankernes Pengemidler skal være anbragt enten paa Anfordring i Nationalbanken eller i udenlandske Banker eller i Kontanter, vil man sikkert gøre større Fortræd, fordi vi nu en Gang ikke er indrettede herpaa og maa have Tid dertil. Derfor har min Tanke været, at man skulde begynde med at fordre det, som synes at være et Minimum, som i hvert Fald de engelske Banker regner for et Minimum, nemlig at 6 pCt. er anbragt paa den nævnte Maade, og saa lade den eventuelle Bankinspektør søge efterhaanden at bringe Bankerne ind paa i højere Grad at arbejde med Likviditeten for Øje. Jeg er forberedt paa, at den højterede Minister vil sige: ja, men selv en saadan Fordring vilde i dette Øjeblik være vanskelig at gennemføre ad Lovtvangsvej, og jeg som Minister kan ikke fuldkommen overse Konsekvenserne af en saadan Bestemmelses Indføjelser i sidste Øjeblik i Lovforslaget. Det er dog noget, man er inde paa i de store Lande. Som jeg har paavist, har man indført det for Amerikas Vedkommende, i England er man i høj Grad inde paa det. Men vi befinder os dog endnu til Dels paa Overvejelseens Standpunkt, i en Udvikling. Derfor har det heller ikke været mig om at gøre i den Forstand at virke for dette Ændringsforslags Vedtagelse, at jeg f. Eks. skulde sige, at hvis et saadant Ændringsforslag eller et lignende ikke blev modtaget, vil jeg paa ingen Maade kunne stemme for Lovforslaget. Hvad jeg har ønsket, er paa kraftig Maade en Gang at slaa en Tangent an og — saa vidt det har staaet i min svage Magt — paa kraftig Maade